Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 17:07
Sayı: E-120.07.03-1971871

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23696872
Konu : Soru Önergeleri (7/37575 ve 7/43706)

7/37575 GK 66
7/43706 GK 152

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 19.12.2025 tarihli ve 1761103 sayılı yazınız.
b) 05.05.2026 tarihli ve 1849186 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Van Milletvekili Sayın Gülderen VARLİ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/37575 ve 7/43706 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:
1 - 7/37575 Cevap Metni (4 Sayfa)
2 - 7/43706 Cevap Metni (8 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 738A611C-8A6D-42E3-81B2-A9848A961439 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Van Milletvekili Sayın **Gülderen VARLİ**'ye Ait **7/37575** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü istismarla etkin mücadele edilmektedir. Hiçbir çocuğun istismara uğramaması için çalışmalarımız devam etmektedir. Çocuğun mağduriyeti ile ilgili Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmekte, çocuk ve ailesi hakkında derhal sosyal inceleme yapılmaktadır.

Yapılan inceleme sonucu çocuk ve aile, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında ihtiyaç duyduğu koruyucu ve destekleyici tedbirler (eğitim, sağlık, danışmanlık, bakım ve barınma tedbirleri) çerçevesinde desteklenmektedir. Adli süreç yakından takip edilmekte ve davaya müdahil olunmaktadır.

*2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı"*nda yer alan "Çocuk Dostu Adalet Stratejik Amacı" ve "Aileye ve Çocuğa Yönelik Koruma ve Destek Hizmetleri Stratejik Amacı" altında yer verilen alt faaliyetlerle ile çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunmasına yönelik çalışmalar koordine edilmektedir. Eylem planında yer verilen faaliyetler kurumlar arası iş birliği ile yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihmal ve istismardan korunmasına yönelik hizmetler; Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, İkincil Örselenmeyi Önlemeye Yönelik Hizmetler ile Müdahale ve Rehabilitasyon Hizmetlerini kapsamaktadır.

Koruyucu ve önleyici hizmetler kapsamında yapılan çalışmalar;

- Bakanlığımızca her ilde *Çocuklar Güvende Ekipleri* oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini yürütmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.
- Bakanlığımız tarafından, çocukların dijital dünyada karşılaşabilecekleri risklere karşı bilinçlendirilmesini desteklemek ve ebeveynlere rehberlik etmek amacıyla *"Çocuklar Güvende" web sitesi* erişime açılmış olup ebeveyn denetim araçlarının tanıtımı ile bu araçların kurulumu ve kullanımına ilişkin açıklamaların yanı sıra; çocukların dijital ortamlarda karşılaşabileceği risklere ilişkin kapsamlı bilgilendirici içerikler sunulmaktadır. Ayrıca web sitesinde akran zorbalığına yönelik farkındalık videolarına, çocuklar ve ebeveynlere yönelik rehberler ile eğitim materyallerine, sık sorulan sorular bölümüne, güvenilir kurum ve platformlara yönlendiren faydalı bağlantılara ve çocukların internet ortamında karşılaştıkları zararlı içerikleri bildirebilecekleri "Benimle Paylaş" alanına yer verilmektedir.
- Bunun yanı sıra Bakanlığımızca geliştirilen *"Çocuklar Güvende" mobil uygulaması* aracılığıyla çocuklar ve ebeveynler, dijital ortamlarda karşılaştıkları riskleri hızlı ve güvenli bir şekilde bildirebilmekte, bilgilendirici içeriklere ve rehberlere mobil cihazlar üzerinden kolaylıkla erişebilmektedir. Uygulamada yer alan zararlı içerik bildirim

bölümü vasıtasıyla sosyal medya, oyun platformları ve internet ortamında karşılaşılan uygunsuz içerikler Bakanlık bünyesindeki ilgili ihbar ve değerlendirme mekanizmalarına iletilmekte ve gerekli inceleme süreçleri başlatılmakta; danışma rehberi bölümünde ise akran zorbalığı, ihmal ve istismar karşısında atılması gereken doğru adımlar, dijital dünyada karşılaşılabilecek riskler, çevrim içi güvenli davranış kuralları ile acil durumlarda başvurulabilecek destek mekanizmalarına ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Ayrıca uygulamada bulunan "Yardım İste" bölümü aracılığıyla çocuklar ve ebeveynler; ihmal, istismar, şiddet, zorbalık ya da acil risk durumlarında metin, görsel, ses kaydı ve konum bilgisi ekleyerek bildirim oluşturabilmektedir.

- Ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla *"Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi"* uygulamaya konmuştur. Proje kapsamında SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir.
- Bakanlığımızca *"Çocukların Dijital Risklerden Korunmasında Ebeveyn Rehberi", "Siber Suçlar ve Siber Zorbalıklardan Korunma Rehberi"* hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayınlanmıştır.
- Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde *"Sosyal Medya Çalışma Grubu"* oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kalabileceği internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile iş birliği içerisinde müdahale etmektedir. Çalışma grubu, aynı zamanda sorunun yaşandığı ildeki İl Müdürlükleri ile irtibat kurarak mağdur çocuklara ve ailelerine sosyal ve psikolojik destek verilmesini de sağlamaktadır.
- Çocukları, ebeveynleri, çocuk alanında ya da çocuklarla çalışanları ve toplumu bilgilendirmek, bahsi geçen gruplarla iletişim kurulmasını ve farkındalık kazanımını sağlamak amacıyla *Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY)* isimli bir internet sitesi oluşturulmuştur. DUY internet sitesi ile çocukların sağlıklı gelişimlerini destekleyici içerikler üretilip paylaşılması sağlanmakta; yazılı, görsel, işitsel ve dijital yayınlarda yer alan ve çocuklar açısından zararlı olabilecek içeriklerin Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan platformlara *(duy.aile.gov.tr'ye ve 0530 918 11 17 numaralı ihbar hattına WhatsApp ve Bip üzerinden yapılacak ihbarlar)* bildirilmesi, uzmanlarca incelenmesi ve bahse konu uygunsuz içeriklere ilişkin gerekli çalışmanın yapılabilmesi amaçlanmaktadır.
- 11. ve 12. Kalkınma Planı ile 2022, 2023, 2024 ve 2025 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer alan *"Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecek, çocukların yaşam becerileri güçlendirilecektir."* tedbiri doğrultusunda Genel Müdürlüğümüz tarafından 0-18 yaş aralığındaki çocukların ihmal, istismar ve şiddetten korunması, iyilik hallerinin arttırılması, sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla *"Çocukların Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Farkındalık Eğitim Programı"*

hazırlanmaktadır. Eğitim programının ilk aşaması olarak 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modüller tamamlanmıştır. Program; *"İhmal ve İstismarın Önlenmesi-Ebeveyn İçin Temel Bilgiler", "Ebeveynlik", "Gelişim", "Duyarlı Bakım", "Pozitif Disiplin", "Günlük Rutinler", Dijital Ebeveynlik", "Etkileşimli Rutinler: Oyun Oynama ve Kitap Okuma"* başlıklı modüllerden oluşmaktadır. Programın 7-18 yaş grubu çocuklara ve ebeveynlerine yönelik modüllerinin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar başlatılmış olup ilgili modüllerde ihmal ve istismarın önlenmesi, bağımlılık ve önlenmesi, akran zorbalığı, iletişim vb. konular da programa dahil edilecektir.

- 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında her ilde Vali başkanlığında *Çocuk Koruma İl Koordinasyonları* periyodik olarak toplanarak çocukları bekleyen riskler ve bu risklerin önlenmesine ilişkin tedbirler konusunda çalışmalar yürütmektedir.

<u>İkincil örselenmeyi önlemeye yönelik hizmetler kapsamında yapılan çalışmalar;</u>

- Çocukların ikincil örselenmesini engellemek için *değerlendirme çerçeve rehberi* oluşturulmuş ve yaygınlaştırma eğitimleri verilmiştir.
- İstismara uğrayan ya da uğradığı düşünülen çocukların ikincil örselenmeleri önlemek amacıyla adli görüşmeleri ile adli ve psikiyatrik muayenelerinin yapıldığı, sosyal gereksinimlerinin karşılandığı Sağlık Bakanlığına bağlı *Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM)* kurulmuştur. Çocuk İzlem Merkezlerinde Bakanlığımızda görevli sosyal çalışma görevlisi görevlendirilmiştir.
- Çocuk ağır ceza mahkemesi, çocuk mahkemesi, Cumhuriyet başsavcılığı çocuk bürosu ve adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerinin Adalet Bakanlığı çatısı altında bir arada yapılandırılması suretiyle *Çocuk Adalet Merkezi (ÇAM)* kurulmuştur. Bahse konu merkez ile çocuklara yönelik tüm adli işlemlerin bu merkezde çocuk dostu usuller uygulanarak yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

<u>Müdahale ve rehabilitasyon hizmetleri kapsamında yapılan çalışmalar;</u>

- Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır. İhtisas kuruluşlar çocukların temel gereksinimlerini karşılamak; fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.
- İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.
- Çok yönlü yaklaşım ve müdahaleyi amaçlayan Anka Çocuk Destek Programı; *Bireysel İhtiyaç ve Risk Değerlendirme Formu (BİRDEF), Destekleyici Ortam Bileşenleri, Grup Çalışmaları, Bireysel Danışmanlık, Aile Çalışmaları, Destekleyici Personel İçin Yaklaşım İlkeleri, Krize Müdahalede Kurumsal Yaklaşım* bileşenlerinden oluşmaktadır.
    - ✓ *Bireysel danışmanlık* çalışmalarında; evden kaçma, kendine zarar verme davranışı, intihar, istismar mağduru, kriz yönetimi, krize müdahale ve travma modülleri uygulanmaktadır.

- ✓ *Grup çalışmaları* ise kişisel gelişim, sağlıklı yaşam, duygusal düzenleme, kişilik gelişimi ve bağımlılık olmak üzere 5 bölüm ve 78 oturumdan oluşmaktadır. Her bir oturumun 45 dk sürmektedir. Kişilik gelişimi ve sağlıklı yaşam modülleri tüm çocuklara uygulanırken, suça sürüklenme, istismar mağduru olma, madde bağımlılığı, öfke kontrolü, dürtü bozukluğu vb. durumlara göre uygulanan modüller çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanmaktadır.
- ✓ *Aile ile* çalışmada öncelikle ailenin çocuğun güvenliğini tehlikeye atacak bir eylemde bulunma riski bulunup bulunmadığı değerlendirilmektedir. Çocuğun ailesi ile görüşme yapılmasına engel bir durum olmaması halinde ailenin de katılımı sağlanarak sözleşme yapılmaktadır. Rehabilitasyon süreci boyunca çocukla yürütülen çalışmaların yanı sıra çocukların ebeveynleri ya da bakım verenleri ile de mesleki görüşmeler ve yönlendirmeler yapılmaktadır. Program kapsamında; ailelere, çocuk aile ilişkisinin güçlendirilmesi, etkin ebeveynlik becerileri, suça sürüklenen, madde bağımlısı ve istismar mağduru çocuğa yaklaşım konularında bireysel danışmanlık yapılmaktadır.

Diğer taraftan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasına istinaden Bakanlığımız kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik şiddet ve cinsel istismar dosyalarında açılmış davalara katılmakta olup adli süreçlere ilişkin yargılama aşamaları sonuna kadar titizlikle takip edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır.

Soruşturma sonucunun tebliği halinde, soruşturma sonucunda dava açılmış ve iddianame düzenlenmişse Bakanlığımızca davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi halinde ise Bakanlığımızca bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.

Bakanlığımız avukatları tarafından, yargılama sürecinde gerek görülmesi halinde ilgili mahkemelerden sanıkların azami hadden cezalandırılması talep edilmekte ve tutukluluk kararı verilmesi veya tutuksuz yargılanma kararlarına itiraz edilmektedir. Ayrıca 6284 sayılı Kanun ve 5395 sayılı Kanun kapsamında derhal koruyucu ve önleyici tedbirler alınmakta, mağdurlara yönelik psiko-sosyal destek ivedilikle sağlanmaktadır.

Soru önergesinde bahsi geçen vakaya ilişkin; CİMER yolu ile Bakanlığımıza ulaşan ihbar üzerine çocuk ve ailesi hakkında gerekli sosyal inceleme yapılmış, mesleki görüşme gerçekleştirilmiştir. Çocuk hakkında ilgili mahkemeden alınan danışmanlık tedbiri kararı Bakanlığımızca yürütülmekte olup gerekli psikososyal destek sağlanmıştır. Bakanlığımızca hukuki süreç yakından takip edilmiş olup ilgili davaya müdahillik sağlanmıştır.

Ayrıca Erciş Ağır Ceza Mahkemesinde 25.11.2025 tarihinde verilen 2025/225 Esas ve 2025/433 Karar sayılı kararla sanığın "Sarkıntılık Suretiyle Çocuğun Cinsel İstismarı" suçundan neticeten 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, " Cebir, Tehdit veya Hile Kullanarak Kişiyi Hürriyetinden Yoksun Kılma" suçundan neticeten 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, "Çocuğun Görebileceği Yerlerde Müstehcenlik" suçundan ise suçun yasal unsurlarının oluşmadığı gerekçesiyle beraatine karar verilmiştir. Söz konusu dava Bakanlığımızca takip edilmekte olup anılan karara karşı istinaf kanun yoluna gidilmiştir.